

Rapport för perioden
januari – september 2001
från Regeringskansliet för
företag med statligt ägande

I gruppen företag med statligt ägande ingår både företag med marknadsmässiga krav och företag med särskilda samhällsintressen. Gränsdragningen mellan grupperna är inte alltid självklar. Företag med marknadsmässiga krav kännetecknas av något eller båda av följande kriterier:

- De verkar på en marknad med full konkurrens.
- Ägaren, staten, ställer marknadsmässiga krav på resultat och avkastning baserade på riskprofil. Utvärdering och uppföljning baseras på dessa, samt i vissa fall på särskilt uttryckta ägarkrav.

Företag med särskilda samhällsintressen kännetecknas av något eller flera av följande:

- Ägaren, staten, styr verksamheten på ett påtagligt och direkt sätt.
- De verkar på en marknad med särskilda förbehåll.
- En del av företagen verkar helt eller delvis utan konkurrens, andra är fullt konkurrensutsatta.

Speciella mål sätts, varvid bland annat kraven på avkastning avviker från vad som är gängse i verksamheter som bedrivs helt på marknadsmässiga villkor. Utvärderingen och uppföljningen baseras bland annat på kvalitativa parametrar härledda ur samhällsekonomiska eller sektorpolitiska mål och effektivitets-/resultatkrav. Kraven på t ex kostnadseffektivitet kan vara högt ställda även om andra mål har stor betydelse. Graden av samhällsintresse och ägarens styrning skiljer sig mycket mellan de olika bolagen i denna grupp.

På grund av dessa skillnader mellan företag med marknadsmässiga krav och företag med särskilda samhällsintressen redovisas de i denna rapport branschvis var för sig. Härigenom kan branschjämförelser göras vad gäller företag med marknadsmässiga krav. Vidare kan en mer rättvis utvärdering göras av företag med särskilda samhällsintressen där hänsyn även tas till hur vissa samhällsintressen tas tillvara.

- ▶ Resultatet före skatt för det tredje kvartalet uppgick till 6 037 (6 518) Mkr.
- ▶ Omsättningen för det tredje kvartalet ökade med 23 procent till 64 633 Mkr, främst till följd av Vattenfalls förvärv i Tyskland.
- ▶ Förbättrat kassaflöde.
- ▶ Svenska staten har genom Sveaskog lämnat ett offentligt erbjudande till aktieägarna i AssiDomän. Genom köpet bildas ett ledande skogsförvaltande bolag.
- ▶ Ny styrelse i SAS utsedd.

Den negativa synen på konjunkturons utveckling har förstärkts under det tredje kvartalet 2001. EU-kommissionens månatliga konjunkturbarometer för oktober månad visade på en minskad framtidstro inom EU-länderna. Förväntningarna inom tillverkningsindustrin fortsatte att sjunka i oktober 2001, liksom inom byggbranschen, tjänstesektorn och detaljhandeln. Även konsumenternas framtidstro avtog något.

Stockholmsbörsen har efter en viss återhämtning under andra kvartalet fortsatt nedåt. Affärsvärldens generalindex har under årets första nio månader sjunkit med 31,4 procent.

I företag med statligt ägande¹⁾ sjönk resultatet före skatt under tredje kvartalet med 7 procent till 6 037 Mkr jämfört med motsvarande period föregående år. För årets första nio månader uppgick resultatet före skatt till 18 596 (19 936) Mkr, dvs en minskning med 7 procent. Omsättningen har under motsvarande period ökat med 22 procent till 197 260 (161 325) Mkr. Investeringarna minskade med 23 procent under tredje kvartalet 2001 jämfört med motsvarande period föregående år. För årets första nio månader uppgick investeringarna till 89,5 miljarder kronor, vilket är en ökning med 35 procent jämfört med de första nio månaderna föregående år. Kassaflöde från den löpande verksamheten ökade för perioden jan–sep med 72 procent till 26 181 (15 190) Mkr.

FÖRETAG MED STATLIGT ÄGANDE, JANUARI–SEPTEMBER 2001

Tabell 1 Översikt	Företag med marknadsmässiga krav			Företag med särskilda samhällsintressen		
	jan-sep, 2001	jan-sep, 2000	Förändring	jan-sep, 2001	jan-sep, 2000	Förändring
Nettoomsättning	136 401	104 527	30%	60 858	56 798	7%
Resultat före skatt och minoritetens andel	14 994	15 979	-6%	3 602	3 957	-9%
Investeringar	87 274	64 093	36%	2 257	2 404	-6%
Kassaflöde från den löpande verksamheten	19 188	11 074	73%	6 993	4 116	70%
Eget kapital	144 572	125 611	15%	26 456	24 490	8%
Balansomslutning	922 985	746 406	24%	73 366	70 852	4%
Anställda	149 780	147 576	1%	50 152	50 656	-1%

Intressebolagen SAS och AssiDomän inräknas ej i uppgiften för omsättning.

Intressebolagen SAS och AssiDomän inräknas med statens andel av resultat före skatt.

För intressebolagen SAS och AssiDomän beräknas såväl eget kapital som balansomslutning statens andel av det egna kapitalet.

För SJ AB, GreenCargo och Swedcarrier anges proformasiffror som jämförelse avseende år 2000. För Greencargo saknas proformauppgifter avseende antalet anställda år 2000. För SJ AB saknas proformasiffror avseende kassaflöde, eget kapital och balansomslutning.

A/O Dom Shvetsii och Kasernen Fastighets AB redovisar ej bruttoinvesteringar.

Finansbolagens omsättning redovisas i enlighet med lagen om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

¹⁾ Se redovisningsprinciper på sid 11.

Företag med marknadsmässiga krav

RESULTAT OCH OMSÄTTNING

Resultatet före skatt för företag med marknadsmässiga krav sjönk under tredje kvartalet med 8 procent till 4 702 Mkr jämfört med motsvarande period 2000. Under årets första nio månader uppgick resultatet till 14 994 (15 979) Mkr. Resultatförsämringen beror främst på jämförelsestörande poster från motsvarande period förra året då Vattenfall erhöll intäkter från svenska staten avseende Barsebäck. Omsättningen ökade med 32 procent till 44 593 (33 814) Mkr. Rensat för Vattenfalls omsättning i Polen och Tyskland ökade omsättningen med 12 procent.

Basindustri LKABs omsättning uppgick under tredje kvartalet till 1 158 Mkr vilket är en ökning med 4 procent jämfört med motsvarande period föregående år. LKAB redovisar en förlust före skatt på 1 Mkr att jämföra med en vinst på 235 Mkr tredje kvartalet 2000. Till följd av ändrade marknadsförutsättningar efter sommaren har efterfrågan på LKABs produkter minskat vilket i sin tur inneburit minskad produktion och minskade leveranser i storleksordningen 10 procent. Ett åtgärdsprogram har initierats fram till årsskiftet 2001/02. Höstprognosen från IISI (International Iron and Steel Institute) förutspår dock att stålkonsumtionen i världen i år kommer att öka något till följd av en fortsatt stark tillväxt i Kina. Stålkonsumtionen i världen exklusive Kina beräknas dock totalt att sjunka med 2,5 procent jämfört med år 2000. Efter händelsen den 11 september har dock osäkerheten i prognosen ökat då en lägre tillväxttakt i världsekonomin har kunnat utläsas.

AssiDomäns resultat före skatt uppgick till 354 Mkr för tredje kvartalet 2001. För årets första nio månader uppgick resultatet före skatt till 2 741 Mkr, en ökning med 14 procent jämfört med motsvarande period 2000.

Sveaskog redovisade ett nollresultat före skatt för tredje

kvartalet 2001 och omsättningen sjönk ifrån 80 till 69 Mkr.

Industrivaror och tjänster Bolagen inom denna bransch redovisar en oförändrad omsättning och resultat jämfört med motsvarande period föregående år.

Lernias samtliga marknader påverkas alltid starkt av den säsongsmissiga nedgången under juli och augusti. Under årets tredje kvartal har den säsongsmissiga nedgången förstärkts av de rekordlåga volymerna för arbetsmarknadsutbildning. Resultat efter skatt under tredje kvartalet uppgick till -22 (-24) Mkr.

Transport Under september månad minskade passagerartrafiken för europeiska flygbolag med 12 procent. Med en vikan-de konjunktur som förstärkts efter terrorattacken den 11 september redovisade SAS AB ett svagt tredje kvartal. Resultatet före skatt uppgick till -213 (343) Mkr. Omsättningen ökade dock med 11 procent till 38 623 Mkr. SAS har initierat ett åtgärdsprogram med en resultatpåverkande effekt på 3 500 Mkr på årsbasis, vilket skall implementeras under 2002.

SJ AB redovisade en omsättning på 1 178 (1 179) Mkr för tredje kvartalet 2001. Resultatet före skatt försämrades kraftigt till -104 (17) Mkr främst till följd av ökade kostnader för underhåll samtidigt som resandevolymen inte ökade i den takt som beräknats. Resandevolymen ökade 7-8 procent mot prognostiserade 12 procent. Av kostnaderna svarar underhåll av tåg för en femtedel.

Swedcarrier har under tredje kvartalet avyttrat två dotterbolag; Unigrad och TraffiCare. I övriga dotterbolag fortsätter renodlingen och arbetet med att tydliggöra affärsplaner och verksamhetsinriktning. Resultatet före skatt för det tredje kvartalet uppgick till 241 (-7) Mkr.

Postens nettoomsättning för årets första nio månader uppgick till 17 767 (17 880) Mkr.

Tabell 2 Omsättning efter bransch, januari – september 2001, Mkr

Bransch	Antal företag	Omsättning ¹⁾ jul-sep 2001	Omsättning ¹⁾ jul-sep 2000	Förändring	Omsättning jan-sep 2001	Omsättning jan-sep 2000	Förändring
Basindustri	3	1 237	1 200	3%	4 135	4 043	2%
Industrivaror och -tjänster	4	426	425	0%	1 493	1 451	3%
Transport ²⁾	5	8 967	8 254	9%	29 047	26 239	11%
Dagligvaror	1	1 796	1 467	22%	4 920	4 038	22%
Finans ³⁾	4	585	516	13%	1 675	1 485	13%
Fastighet	6	1 943	1 843	5%	5 939	5 466	9%
Telekom	2	14 499	13 575	7%	42 426	39 750	7%
Kraft	1	15 140	6 534	132%	46 766	22 055	112%
Samtliga	26	44 593	33 814	32%	136 401	104 527	30%

¹⁾ Intressebolagen SAS och AssiDomän inräknas ej i uppgiften för omsättning.

²⁾ För SJ AB, Green Cargo AB och AB Swedcarrier anges proforma siffror som jämförelse avseende år 2000.

³⁾ Finansbolagens omsättning redovisas i enlighet med lagen om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

Resultatet före skatt för tredje kvartalet ökade med 25 procent till 287 (230) Mkr. Resultatet för perioden jan–sep uppgick till 320 (730) Mkr. Exklusive Postgirot uppgick resultatet före skatt till –226 (217) Mkr. Det lägre resultatet förklaras främst av lägre försändelsevolymerna samt ökade kostnader för framåtriktade satsningar såsom t ex servicenätet och förändringen av posten.se som utvecklats till en strategisk försäljningskanal.

Dagligvaror V&S Vin och Sprit AB redovisade ett resultat före skatt på 516 Mkr. En ökning med 48 procent jämfört med motsvarande period 2000. Omsättningen ökade under tredje kvartalet till 1 796 (1 467) Mkr. Ökningen beror bl a på genomförda förvärv för att skapa en ny internationell distribution.

Finans Efterfrågan på SEKs produkter kvarstår på en hög nivå. Marginalerna har förbättrats, vilket återspeglar att SEKs upp-låningskostnader har varit förhållandevis stabila i en omgivning med allmänt ökande kostnader för finansiering. Resultat före skatt uppgick för tredje kvartalet till 190 (220) Mkr.

SBAB ökade både räntenetto och resultat under tredje kvartalet 2001. Resultat före skatt uppgick till 175 (161) Mkr.

Fastighet Efterfrågan på lokalhyresmarknaden har mattats något till följd av osäkerheten i konjunkturutvecklingen. Detta har dock inte påverkat bolag med statligt ägande inom fastighetsbranschen eftersom verksamheten är kontraktbunden.

Vasakronan AB redovisade ett resultat före skatt per september 2001 på 2 576 (474) Mkr. Resultatet, exklusive reavinster från fastighetsförsäljningar och kostnader för lösen av framtida räntekostnader, uppgick till 496 (393) Mkr, en ökning med 26 procent. Hyresintäkterna uppgick till 2 057 (1 944) Mkr.

Akademiska Hus AB redovisar något högre omsättning och resultat per september 2001 jämfört med föregående år, främst beroende på inköpet av en ny fastighet i Kista.

Telekom Telia redovisade ett starkt tredje kvartal. Resultatet förbättrades markant och den höga tillväxten i kärnverksamheten har fortsatt. Vidare noteras en stark marginalförbättring inom Telia Mobile och Telia Networks. Dock har företaget ännu inte lyckats vända resultatutvecklingen i Telia International Carrier. Koncernens omsättning ökade under tredje kvartalet med 7 procent till 14 431 (13 487) Mkr. Resultatet före skatt förbättrades med 2,2 miljarder kronor jämfört med motsvarande period 2000 och uppgick till 2 491 Mkr.

Kraft Avregleringen av energimarknaden i Europa fortsätter och kraftföretagen tenderar att utvecklas mot allt större och mer integrerade företag med verksamheter i flera länder. Omstruktureringen på den europeiska marknaden drivs av ökade krav på effektivitet samt utnyttjande av stordriftsfördelar. Energimyndigheten bedömer att elförbrukningen i Norden kommer att öka med 1 procent per år under de närmaste 10 åren.

Vattenfalls omsättning ökade under tredje kvartalet med 132 procent till 15 140 (6 534) Mkr. Av omsättningsökningen är 6 716 Mkr hänförlig till verksamheterna i Tyskland och Polen. Resultatet före skatt sjönk till 380 (2 665) Mkr där de jämförelsestörande posterna uppgick till 821 (2 663) Mkr. Under årets första nio månader ökade omsättningen med 112 procent till 46 766 (22 055) Mkr, varav verksamheten i Tyskland svarade för 18 611 Mkr. Resultatet före skatt uppgick för årets första nio månader till 4 736 Mkr, vilket är en minskning med 482 Mkr jämfört med motsvarande period år 2000.

Priset på el har under perioden jan–sep i år varit 124 procent högre på den nordiska elbörsen än under samma period år 2000. Priset har dock sjunkit med 13 procent under det tredje kvartalet och ligger på cirka 200 kr per MWh. Enligt Vattenfall krävs ytterligare pris-höjningar på 20–25 procent för att möjliggöra nyinvesteringar i kraftproduktion.

Tabell 3 Resultat före skatt och nettomarginal efter bransch, januari–september 2001, Mkr

Bransch	Antal företag	Resultat före skatt jul-sep 2001	Resultat före skatt jul-sep 2000	Resultat före skatt jan-sep 2001	Resultat före skatt jan-sep 2000	Nettomarginal ²⁾ jan-sep 2001
Basindustri	4	113	616	1 097	1 432	3%
Industrivaror och -tjänster	4	–23	–20	5	–179	0%
Transport ¹⁾	6	361	259	–683	1 051	–2%
Dagligvaror	1	516	348	1 320	1 069	27%
Finans	4	379	394	1 128	1 859	67%
Fastighet	6	483	528	3 496	1 343	59%
Telekom	2	2 493	322	3 895	4 186	9%
Kraft	1	380	2 665	4 736	5 218	10%
Samtliga	28	4 702	5 113	14 994	15 979	10%

¹⁾ SJ AB och AB Swedcarrier och Green Cargo AB redovisar proformasiffror som jämförelsetal för resultat före skatt år 2000.

²⁾ Intrassebolagen har ej medräknats i nettomarginalen.

BOLAG I VILKA STATENS ÄGARANDEL ÄR LÄGRE ÄN 20 PROCENT

Nordea ABs resultat för jan–sep innevarande år sjönk med 6,6 procent till 9,6 miljarder kronor som en följd av att kapitalavkastningen utvecklades svagt och att kreditförlusterna ökade. Ökningen i kreditförlusterna kan delvis tillskrivas en generell avsättning om en knapp miljard kronor på grund av försämrade ekonomiska utsikter. Räntenettet ökade med 37,5 procent till 25,5 (19,2) miljarder kronor och de totala intäkterna steg med 1,9 procent. Statens ägarandel i Nordea uppgår till 18,2 procent.

OM Gruppen AB redovisade ett resultat före skatt på –577 (96) Mkr för tredje kvartalet 2001. För året första nio månader uppgick resultatet efter skatt till –132 (544) Mkr. Intäkterna ökade under perioden jan–sep med 7 procent till 2 239 (2 096) Mkr. För OM präglades rapportperioden av fortsatt tillväxt i teknologiverksamheten, lägre aktivitet på Stockholmsbörsen samt stora engångskostnader för besparingsprogram och omstrukturering av Jiway. Statens ägarandel i OM Gruppen uppgår till 9,4 procent.

INVESTERINGAR

Bruttoinvesteringarna har under årets första nio månader ökat med drygt 36 procent till 87,3 miljarder kronor. Under tredje kvartalet uppgick investeringarna till 19,5 (25,4) miljarder kronor. En minskning med 23 procent.

Fastighetsbolagen med statligt ägande har under tredje kvartalet fortsatt öka sina bruttoinvesteringar. Främst har investeringar genomförts av Akademiska Hus AB och Vasakronan AB. Under tredje kvartalet tillträdde Akademiska Hus AB fastigheten Electrum i Kista. Köpeskillingen för fastigheten var 925 Mkr. Vasakronan har under 2001 omstrukturerat och koncentrerat verksamheten geografiskt. Fastigheter har avyttrats för 6 097 Mkr och förvärv av fastigheter i Stockholm, Göteborg och Malmö har skett för 5 204 Mkr. Fastighetsbeståndet har koncentrerats från femton till sex orter.

KASSAFLÖDE

Kassaflödet från den löpande verksamheten har totalt sett ökat med 8 miljarder kronor till 19,2 miljarder kronor under årets första nio månader jämfört med motsvarande period 2000. Detta beror främst på Vattenfalls kraftigt förbättrade kassaflöde. Vattenfall redovisade för perioden jan–sep ett kassaflöde från den löpande verksamheten på 14 229 (3 680) Mkr. Förbättrat kassaflöde från den löpande verksamheten redovisade även företag inom transport och fastighet. Posten har förbättrat sitt kassaflöde med 4 miljarder kronor under årets första nio månader jämfört med motsvarande period föregående år. Försämrat kassaflöde redovisade främst företag inom telekom och finans. Telia redovisade ett kassaflöde från den löpande verksamheten som var 1,5 miljarder sämre än motsvarande period föregående år.

VIKTIGA HÄNDELSE

Svenska staten har genom Sveaskog lämnat ett offentligt erbjudande till aktieägarna i **AssiDomän**. Avsikten med förvärvet är att AssiDomäns skogsmark återigen skall sammanföras med Sveaskogs. Sveaskog och AssiDomän bedriver bägge ett modernt, rationellt, lönsamt och uthålligt skogsbruk i sina skogar. Genom förvärvet skapas en mer rationell förvaltning av skogen, en bättre fungerande virkesmarknad och en ökad naturhänsyn.

Telia sålde under augusti sina fastigheter i Farsta, där bl a huvudkontoret ingår, till Nordisk Renting AB. Försäljningssumman uppgick till drygt 1 miljard kronor. Samtidigt tecknades ett hyresavtal mellan parterna. PEAB Sverige AB förvärvade byggrätterna inom området. Telia avyttrade även sin service provider verksamhet i Spanien, Telia Iberia, till spanska Cableuropa S.A., vilket medförde en kapitalförlust om 105 Mkr.

För att förstärka sin bredbandsatsning köpte Telia den danska nätverksoperatören Powercom för 544 Mkr. Telia förvärvade i september den mobila portalen Halebop och får därigenom tillgång till en kundbas om 800 000 registrerade användare. Telia kommer också att bli delägare i den första pan-europeiska mobiloperatören med tillgång till en

Tabell 4 Investeringar och investeringskvot efter bransch, januari – september 2001, Mkr

Bransch	Antal företag	Investeringar jul–sep 2001	Investeringar jul–sep 2000	Investeringskvot jul–sep 2001	Investeringskvot jul–sep 2000	Investeringar jan–sep 2001	Investeringar jan–sep 2000	Investeringskvot jan–sep 2001	Investeringskvot jan–sep 2000
Basindustri ²	3	238	264	19%	22%	750	659	18%	16%
Industrivaror och -tjänster	4	17	36	4%	8%	61	139	4%	10%
Transport ²	5	659	–267	7%	–3%	9 721	928	33%	4%
Dagligvaror	1	73	759	4%	52%	8 340	922	170%	23%
Finans	4	3	3	1%	1%	13	484	1%	33%
Fastighet ¹⁾	6	2 463	973	127%	53%	9 017	3 606	152%	66%
Telekom	2	5 979	16 746	41%	123%	15 605	37 439	37%	94%
Kraft	1	10 048	6 902	66%	106%	43 767	19 916	94%	90%
Samtliga	26	19 480	25 416	44%	75%	87 274	64 093	64%	61%

¹⁾ AVO Dom Shvetsii och Kasernen Fastighets AB redovisar ej bruttoinvesteringar.

²⁾ Intressebolagens investeringar medräknas ej.

marknad med cirka 120 miljoner invånare. Telia International Carrier och operatören Nets, som ägs av den italienska Tiscaligruppen, har slutit ett avtal värt över 18 miljoner euro för leverans av kapacitet. Telia startar tillsammans med KF och Skandia en ny bank som får namnet Coop Bank. I slutet av oktober tecknade Telia ett avtal om avyttring av 91 procent av Orbientgruppen till Flextronics. Kapitalvinsten vid försäljning beräknas uppgå till cirka 500 Mkr. Till detta kan komma en tilläggsköpeskilling om högst 2,3 miljarder kronor beroende på hur bolagen utvecklas under 2002–2004.

Det amerikanska energibolaget Mirant har avbrutit samarbetet med **Vattenfall** och Hamburg stad om att skapa ett nytt bolag, Neue Kraft, av de tyska bolagen HEW, Veag, Laubag och Bewag. Konsekvensen av detta är att Bewag inte kommer att ingå i Neue Kraft. Bewag ägs till cirka 45 procent av HEW och cirka 45 procent av Mirant.

Vattenfallsägda Arrowhead säljer sin konsultverksamhet till Länsförsäkringar Liv och TietoEnator för att koncentrera sig på sin bredbandsverksamhet.

Akademiska Hus AB har under tredje kvartalet 2001 fusionerat dotterbolagen i Umeå och Luleå samt bildar från och med den 1 juli 2001 ett nytt dotterbolag; Akademiska Hus Utveckling och Support AB.

Regeringen överlämnade den 16 oktober 2001 en proposition till riksdagen om att få bemyndigande att vid lämplig tidpunkt sälja hela eller delar av statens innehav i **Svenska Lagerhus AB**.

Regeringen gjorde i propositionen En politik för tillväxt och livskraft i hela landet, prop 2001/02:4 bedömningen att **Vasallen AB** bör få möjlighet att förvärva kommunala bostadsföretag för omvandling till företagslokaler eller andra lämpliga ändamål. Detta skulle innebära ett nytt uppdrag för Vasallen AB som tidigare enbart arbetat med regementsområden.

SBAB genomför ytterligare en värdepapperisering motsvarande 1 miljard euro. Transaktionen innehåller 50 procent villalån och 50 procent bostadsrättslån. Det är första gången som bostadsrättslån värdepapperiseras i Sverige. För SBAB öppnas därmed nya möjligheter för finansiering av bostäder.

Under oktober kom beskedet att den norska konkurrensmyndigheten godkänner **SAS** köp av Braathens.

SJ vann i slutet av augusti upphandlingen av den regionala tågtrafiken i Väst–Sverige och linjen Skövde–Nässjö.

Green Cargos styrelse godkände i september satsningen på ett gemensamt kombibolag, där Norska Statsbanor, NSBI, kommer äga 55 procent av aktierna och Green Cargo 45 procent. Det nya företaget börjar verka den 1 januari 2002.

Posten har per den 22 november lämnat in en stämningensökan mot tyska postens dotterbolag Danzas-ASG för renommésnyltning och varumärkesintrång.

EU-kommissionen har per den 8 november godkänt Nordbankens förvärv av Postgirot Bank. Köpesumman kommer att uppgå till 4,1 miljarder kronor (med tillägg för upparbetad vinst fram till tillträdesdagen). Tillträdesdag kommer att vara den 30 november 2001. Postens realisationsvinst kommer att uppgå till 1,7 miljarder kronor.

Posten har per den 2 oktober sålt samtliga aktier i Postfastigheter AB till Wihlborgs Fastigheter AB för en köpeskilling om 2 725 Mkr. Postens realisationsvinst kommer att uppgå till cirka en miljard kronor. Affären omfattar 73 fastigheter med tillträde december 2001.

Posten AB har den 10 oktober ingått ett avtal med danska transport- och logistikföretaget DSV A/S om förvärv av paketverksamheter i Danmark, Finland, Norge och Sverige. Därutöver har Posten tecknat avtal om förvärv av de holländska systemtransportföretagen Starintex Road Cargo N.V. och Gendringen Expeditie B.V.

Tabell 5 Kassaflöde, eget kapital, balansomslutning och soliditet efter bransch, januari – september 2001, Mkr

Bransch	Antal företag	Kassaflöde från löpande verksamhet, jan–sep 2001	Kassaflöde från löpande verksamhet, jan–sep 2000	Eget kapital 30 sep 2001	Eget kapital 30 sep 2000	Balansomslutning 30 sep 2001	Balansomslutning 30 sep 2000	Soliditet 30 sep 2001
Basindustri ²⁾ ³⁾	4	611	797	17 465	14 631	21 291	18 579	71%
Industrivaror och -tjänster	4	-82	-26	464	464	931	822	50%
Transport ¹⁾ ²⁾ ³⁾	6	-909	-3 601	8 667	8 868	115 812	98 029	5%
Dagligvaror	1	205	-677	4 067	2 937	14 999	5 551	27%
Finans	4	-3 994	2 109	11 146	10 837	308 452	339 041	4%
Fastighet	6	3 241	1 430	20 004	17 885	61 396	53 205	33%
Telekom	2	5 887	7 362	44 360	34 785	132 265	118 468	48%
Kraft	1	14 229	3 680	38 399	35 203	267 839	112 111	21%
Samtliga	28	19 188	11 074	144 572	125 611	922 985	746 406	

¹⁾ SJ AB och AB Swedcarrier redovisar ej jämförelsetal avseende kassaflödet år 2000. Green Cargo AB redovisar proforma siffror som jämförelsetal för kassaflödet år 2000.

SJ AB, AB Swedcarrier och Green Cargo AB redovisar proforma uppgifter avseende eget kapital år 2000.

²⁾ För intressebolagen SAS och AssiDomän beräknas såväl eget kapital som balansomslutning statens andel av det egna kapitalet.

³⁾ Intressebolagen har inte medräknats avseende kassaflöde och soliditetsmålet.

Företag med särskilda samhällsintressen

RESULTAT OCH OMSÄTTNING

Företag med särskilda samhällsintressen redovisade ett resultat före skatt för tredje kvartalet som uppgick till 1 335 (1 406) Mkr. För årets första nio månader uppgick resultatet till 3 602 (3 957) Mkr. Omsättningen har under tredje kvartalet ökat med cirka 5 procent till 20 041 Mkr.

Industrivaror och -tjänster Företag med statligt ägande inom denna bransch redovisar förluster och sjunkande omsättning.

Samhall redovisade ett resultat före skatt om –61 Mkr för tredje kvartalet. Omsättningen har under samma period sjunkit med drygt 9 procent.

Almis omsättning har halverats under tredje kvartalet och resultatet före skatt uppgick till –19 Mkr. SBC har på uppdrag av Almi utvärderat bolagets verksamhet. Undersökningen visar att Almi sedan starten 1994 medverkat till att skapa 35 000 nya arbetstillfällen. Staten har på dessa erhållit 2 miljarder kronor i löneskatt.

Dagligvaror AB Svenska Spels omsättning ökade med knappt 12 procent under årets första nio månader jämfört med motsvarande period föregående år. Den största ökningen står värdeautomatspelen Jack och Miss Vegas för, vars omsättning steg med 57 procent. Överskottet från Jack Vegas tillfaller folkrörelserna, genom Riksidrottsförbundet och Ungdomsstyrelsen. Resultatet för årets första nio månader uppgick till 2 805 (2 785) Mkr. AB Svenska Spel är skattebefriat.

Apoteket redovisade för tredje kvartalet ett resultat före skatt på 4 (–15) Mkr. Omsättningen ökade under samma period med drygt 6 procent till 7 091 Mkr.

Systembolaget redovisade för tredje kvartalet ett resultat

före skatt på 50 (103) Mkr. Försämringen av resultatet för tredje kvartalet jämfört med föregående år är enbart bokföringsmässig till följd av ändrade rutiner för periodisering av kostnaderna över året. Resultatet för helåret 2001 förväntas ligga på samma nivå som för år 2000. Omsättningen ökade under tredje kvartalet till 4 715 (4 204) Mkr.

Finans Venantius redovisade ett förbättrat resultat tredje kvartalet jämfört med motsvarande period föregående år. Resultatförbättringen beror bl a att Venantius återfört tidigare reserverade kreditförluster.

Telekom Teracom redovisade ett resultat före skatt på –24 (–47) Mkr för tredje kvartalet och omsättningen uppgick till 377 (384) Mkr.

Kraft Svenska kraftnäts omsättning ökade under tredje kvartalet med drygt 8 procent till 754 Mkr. Resultatet före skatt för tredje kvartalet sjönk jämfört med motsvarande period föregående år från 246 Mkr till 203 Mkr.

KASSAFLÖDE

Statliga företag med särskilda samhällsintressen redovisade ett förbättrat kassaflöde från den löpande verksamheten med 70 procent för årets första nio månader jämfört med motsvarande period föregående år. Kassaflöde från den löpande verksamheten uppgick till 6 993 (4 116) Mkr. Företag inom finans- och kraftbranscherna har förbättrat sitt kassaflöde medan företag inom dagligvaror har försämrat sitt. Venantius har förbättrat sitt kassaflöde under årets första nio månader jämfört med motsvarande period föregående år. Förklaringen till detta är att Venantius erhållit likvid för försäljningen av Haningebosträder.

Tabell 6 Omsättning och resultat efter bransch, januari–september 2001, Mkr

Bransch	Antal företag	Omsättning jul–sep 2001	Omsättning ¹⁾ jul–sep 2000	Omsättning jan–sep 2001	Omsättning ¹⁾ jan–sep 2000	Resultat före skatt jul–sep 2001	Resultat före skatt jul–sep 2000	Resultat före skatt jan–sep 2001	Resultat före skatt jan–sep 2000
Industrivaror och -tjänster	5	2 354	2 742	7 932	8 632	–77	11	–203	50
Transport	2	290	0	1 071	34	–15	0	20	1
Sällanköpsvaror och -tjänster	4	456	334	1 439	1 114	–19	–20	–75	–65
Dagligvaror	3	15 621	14 277	46 626	43 455	1 041	1 040	2 914	3 100
Finans ²⁾	3	123	171	254	412	224	174	474	191
Transport-fastighet	2	66	46	207	133	2	2	4	5
Telekom	1	377	384	1 177	1 111	–24	–47	–114	27
Kraft	1	754	694	2 152	1 908	203	246	582	648
Samtliga	21	20 041	18 647	60 858	56 798	1 335	1 406	3 602	3 957

¹⁾ Sjöfartsverket och Operan lämnar ej jämförelsetal för år 2000.

²⁾ Finansbolagens omsättning redovisas i enlighet med lagen om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

Svenska kraftnät redovisade ett kassaflöde från den löpande verksamheten på 1 041 (686) Mkr. Inom dagligvaror redovisade Apoteket och Systembolaget ett försämrat kassaflöde –575 (75) Mkr respektive –981 (–410) Mkr.

VIKTIGA HÄNDELSER

Svenska Spel fortsätter uppbyggnaden av kasinoverksamheten, vilket kräver stora investeringar, och nästa kasino invigs i Malmö i december 2001, Casino Cosmopol i Sundsvall, som öppnades den 1 juli 2001, har de tre första månaderna haft 55 000 besökare och hittills givit en intäkt på drygt 13,5 Mkr.

Samhall Under första halvåret 2001 har den tilltagande konjunkturavmattningen inneburit vikande trender på i stort sett samtliga Samhalls marknader. Efterfrågan har minskat särskilt kraftigt inom telekomsektorn och då framför allt montering av batterier för mobiltelefoner. Koncernens fakturering har minskat och medfört en kraftigt ökad undersysselsättning.

Utifrån det här perspektivet fattade styrelsen den 11 oktober 2001 beslut om ett omfattande åtgärds paket samt att de nuvarande sju regionala bolagen samlas i ett bolag. Syftet är att utveckla och förbättra personalutvecklingsarbetet som är Samhalls uppdrag, utveckla affärsverksamheten samt ytterligare effektivisera verksamheten inom administrationen med ett sparprogram på 200 miljoner kronor.

Organisationsförändringen kommer att ske per den 1 januari 2002 och innebär i korthet att de sju regionala bolagen, affärsbolaget Samhall Kablage AB, säljbolagen Samhall IDC AB och Samhall Informationsteknik AB samt Samhall Support AB avvecklas. I stället kommer Samhall AB att organiseras i två personaldivisioner och fyra affärsdivisioner samt geografiskt i sex regioner.

SOS Alarm har tecknat avtal med Ericsson Compitex AB som leverantör av en ny teknikplattform. Denna skall användas som operativt stöd åt företagets centraler runt-

om i landet och öka SOS-centralernas kapacitet och effektivitet ytterligare.

SOS Alarm har lanserat ett nytt mobilt personalarm. Detta är den första larmtelefonen som är helt integrerad med bl a inbyggd GPS-mottagare. Det här är en telefon som i första hand skall hjälpa ensamarbetare men även yrkeschaufförer, jourgrupper inom hemtjänst m fl.

Teracom Den 29 november 2001 hålls en extra bolagsstämma i Teracom AB. Vid stämman kommer frågor om bolagets visioner om hur bolaget skulle kunna utvecklas i framtiden och dess ekonomiska förutsättningar att behandlas.

Teracom skall bygga ut ett femte digitalt marknät med utrymme för ytterligare fem nya kanaler. Utbyggnaden påbörjas inom kort och omfattar sändarstationer i Stockholm, Uppsala, Göteborg, delar av Skåne, Norrköping, Västerås och Örebro. När första etappen är klar kommer det nya nätet att nå 50 procent av Sveriges befolkning. Vid årsskiftet beräknas 90 procent av Sveriges befolkning att nås av de digitala sändningarna via de fyra befintliga näten.

Teracom skall leverera ett ortsammanbindande nät till Dorotea kommun, vilket gör det möjligt för kommunen att erbjuda bredbandsuppkopplingar till både privatpersoner och företag i området. Arbetet startade i oktober 2001 och avtalet löper under en 10-års period.

Systembolaget AB har från den 1 juli 2001 lördagsöppet i alla sina butiker i hela landet

Mariestad kommun har för år 2000 tilldelat **AB Göta kanalbolag** ett miljövårdsstipendium för bolagets arbete med naturmiljön kring kanalen. Fritidsbåtstrafiken på kanalen har ökat med 15 procent under 2001 och antalet besökare har överstigit 2 miljoner säsongen 2001.

Tabell 7 Bruttoinvesteringar och kassaflöden, januari–september 2001, Mkr

Bransch	Antal företag	Investeringar jan–sep 2001	Investeringar ¹⁾ jan–sep 2000	Investeringskvot jan–sep 2001	Investeringar jul–sep 2001	Investeringar ¹⁾ jul–sep 2000	Kassaflöde ²⁾ från löpande verksamhet, jul–sep 2001	Kassaflöde ^{1,2)} från löpande verksamhet, jul–sep 2000
Industrivaror och -tjänster	5	203	264	3%	74	103	38	39
Transport	2	82	3	8%	19	0	77	3
Sällanköpsvaror och -tjänster	4	45	71	3%	19	17	4	–33
Dagligvaror	3	556	489	1%	207	180	2 456	3 391
Finans	3	80	80	31%	78	78	3 379	98
Transport-fastighet	2	372	177	180%	149	39	69	–55
Telekom	1	659	489	56%	193	348	–71	–14
Kraft	1	259	831	12%	74	367	1 041	686
Samtliga	21	2 257	2 404	4%	813	1 133	6 993	4 116

¹⁾ Sjöfartsverket och Operan lämnar inte jämförelsetal för år 2000.

²⁾ Swefound redovisar ej kassaflöde kvartalsvis.

DET STATLIGA AKTIEINNEHAVET

Det statliga aktieinnehavet har utvecklats bättre än index under året och var den 28 september 2001 värt 137,4 miljarder kronor. Värdet på det statliga aktieinnehavet har minskat med 10,2 procent från årsskiftet till den 28 september. Samtidigt har Affärsvärldens generalindex minskat med 31,4 procent under samma period. Från den 28 september till den 26 november har det statliga aktieinnehavet ökat i värde med 4,3 procent. Staten var den 28 september Stockholmsbörsens största ägare med 5,7 procent av det totala börsvärdet.

Aktiekursen i Assidomän har utvecklats mycket bra under året och ökat med 36,6 procent. Även Telia har utvecklats förhållandevis bra. Telias börskurs har den 28 september sjunkit med 5 procent sedan årsskiftet, att jämföra med Handelsbankens vägda index för elva tidigare europeiska telefonmonopol som sjunkit med 42 procent under samma period. Från börsintroduktionen till den 28 september 2001 har Telias kurs fallit med 46 procent, medan Handelsbankens index sjunkit med 66 procent.

E-INDEX

E-mognadsindexet omfattar 17 företag i fem sektorer förvaltade av Näringsdepartementet. Indexet täcker fyra områden; kundrelationer, produktions- och leverantörskontakter, intern administration och finansiell rapportering, samt övergripande frågor gällande bland annat attityd och organisatoriskt stöd för IT-utnyttjande inom företaget.

Under tredje kvartalet stod indexet på 42 en ökning från 39 fjärde kvartalet 2000 då indexet började att mätas. Innebörden är att företagen i genomsnitt sett har implementerat och utnyttjar 42 procent av den potentiell Internetbaserade system har. Exempelvis bör nämnas att företagen nu i snitt säljer mer än 5 procent via Internet (3 procent för ett år sedan). Även inköpen via Internet har ökat markant, från mindre än 1 procent för ett år sedan till över 2 procent idag.

Diagram 1 Kursutveckling på det statliga aktieinnehavet jämfört med AFGX

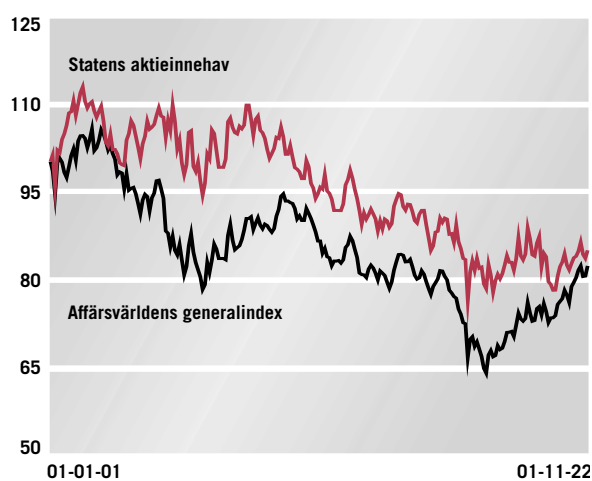
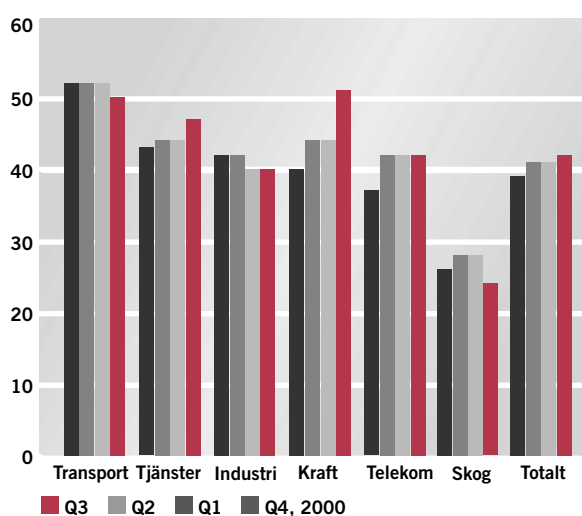

Diagram 2 e-index per bransch (0-100) Q4-00, Q1-01, Q2-01, Q3-01

Tabell 8 Marknadsvärdet för det statliga börsinnehavet 2000–2001, Mkr

Företag	Ägarandel		28 sep 2001	29 juni 2001	30 mars 2001	29 dec 2000
	28 sep 2001	26 nov 2001				
AssiDomän AB	35,3 %	9 596 ¹⁾	8 721	7 595	7 023	6 385 ²⁾
Celtica AB	38,5 %	72	75	80	80	62
Nordea AB	18,2 %	28 185	28 185	33 605	34 147	38 754
OM Gruppen AB ³⁾	9,4 %	1 055	604	1 103	1 479	1 862
SAS ⁴⁾	21,4 %	2 468	1 939	3 578	3 349	3 173
Telia AB	70,6 %	101 889	97 864	116 505	121 801	102 736
Totalt		143 265	137 387	162 466	167 879	152 973
Totalt exkl. Telia		41 376	39 523	45 961	46 078	50 237

¹⁾ Inklusive statens ägandedel 24,7 procent av Billerud.

²⁾ I beräkningen har ej aktier som inlöstes den 29 mars 2001 medtagits.

³⁾ Statens ägandedel är beräknad på antal utgående aktier i OM Gruppen efter full konvertering och utnyttjande av teckningsoptioner, dvs 84 818 818 stycken aktier.

⁴⁾ SAS AB är fr o m 9 juli 2001 ett börsbolag.

FÖRÄNDRINGAR I FÖRETAGSLEDNINGAR OCH STYRELSE

Lernia Ingemar Alserud, tillträdde som ny VD den 15 oktober.

Samhall Göran Sevebrant har tillträtt som ny VD och koncernchef, från den 1 november.

SAS Vid en extra bolagsstämma den 6 november utsågs en ny styrelse. Ordförande Egil Myklebust. Ledarmöter Berit Kjöll, Fritz H. Schur, Anitra Steen, Lars Reiben Sørensen och Jacob Wallenberg.

SJ AB VD Kjell Nilsson avgick den 17 september. Till tillförordnad VD utsågs Sune Karlsson, tidigare administrativ direktör i företaget. Anders Narvinger och Claes Ånstrand invaldes i styrelsen vid en extra bolagsstämma den 16 oktober. De ersätter Roland Nilsson och Bertil Åhnberg.

Svenska Skeppshypotekskassan Anna-Lisa Engström har utsetts till vice ordförande.

Svenska skogsplantor AB Sverker Lidén har lämnat posten som VD. Martin Lindell har utsetts till tf VD.

LKAB Carl Ameln har meddelat att han efter tio år lämnar posten som VD. Han ersätts av Martin Ivert som för närvarande är VD för Ovako Steel.

Telia Birgitta Johansson-Hedberg avgår ur Telias styrelse.

V&S Vin & Sprit AB Bengt Baron tillträder vid årskiftet som ny chef för affärsområde: The Absolut Company.

Systembolaget AB Ewa Persson Göransson invaldes i styrelsen vid en extra bolagsstämma den 16 oktober. Hon ersätter Claes Ånstrand.

Definitioner

Resultat före skatt	anges före minoritetens andel.
Nettomarginalen	visar hur stor del av omsättningen som blivit över sedan alla kostnader exklusive skatt är täckta – resultat före skatt och minoritetens andel i relation till omsättningen.
Investeringskvot	bruttoinvesteringar i relation till omsättningen.
Soliditet	eget kapital inklusive minoritetens andel i förhållande till balansomslutning.

EKONOMISK INFORMATION

- » Kvartalsrapport för det fjärde kvartalet 2001 publiceras den 22 mars 2002.
- » Verksamhetsberättelse för 2001 publiceras i april/maj 2002.
- » Kvartalsrapport för det första kvartalet 2002 publiceras den 27 maj 2002.
- » Kvartalsrapport för det andra kvartalet 2002 publiceras den 10 september 2002.
- » Kvartalsrapport för det tredje kvartalet 2002 publiceras den 25 november 2002.
- » Kvartalsrapport för det fjärde kvartalet 2002 publiceras den 21 mars 2003.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Rapporten omfattar 49 av 54 företag med statligt ägande, exklusive avvecklingsbolag och bolag där staten har en ägarandel som understiger 20 procent (OM Gruppen AB, Nordea AB, Sydkraft SAKAB och SIS Miljömärkning AB). Vidare ingår inte holdingbolaget Civitas Holding AB, men väl dess dotterbolag Vasakronan AB och Vasallen AB. Intressebolag, med en ägarandel överstigande 20 procent, har medräknats efter ägarandel vad gäller resultat.

Följande bolag har inte rapporterat in siffror och ingår således inte i rapporten; Norrland Center AB, AB Svenska Miljöstyrningsrådet, Voksenåsen A/S, och Svensk-Danska Broförbindelsen AB, SVEDAB. I redovisningen ingår inte heller Luftfartsverket som rapporterar per tertial. För Sjöfartsverket som tidigare rapporterat per tertial redovisas inga jämförelsetal för motsvarande period förra året.

För fastighetsbolag har hyresintäkterna betraktats som omsättning. För finansbolagen definieras omsättningen som summan av räntenetto, provisioner och andra intäkter netto.

För verksamhet med anslag ingår detta i omsättningen, det gäller till exempel Samhalls merkostnadsersättning och anslagen till Kungliga Operan och Kungliga Dramatiska Teatern AB. Svenska Spel är skattebefriat.

PUBLICERAT DEN 28 NOVEMBER 2001

Produktion: n3prenör

Grafisk formgivning och -produktion: Nauclér

Tryck: Halls offset

Staten är den största företagsägaren i Sverige. I den statliga företagsfären är cirka 200 000 personer anställda. Värdena är mycket stora och i sfären ingår några av Sveriges största företag. Staten har därför ett stort ansvar att vara en aktiv och professionell ägare. Det övergripande målet för regeringen är att företagen skall skapa värde och i förekommande fall se till att de uttryckta samhällsintressena infrias. Kvartalsrapporterna är ett instrument för att öka genomlysningen av företag med statligt ägande.

Tidigare rapporter och verksamhetsberättelser finns att läsa på:
www.naring.regeringen.se/fragor/statliga_foretag

Also available in English on:
www.industry.ministry.se/english/areas_of/stat_owned

REGERINGSKANSLIET

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

www.naring.regeringen.se